

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Έργα 550 εκατ. ευρώ απαιτούνται στην Κεντρική Μακεδονία για τη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων

Σε **550 εκατ. ευρώ** εκτιμάται το κόστος των αναγκαίων έργων για τη διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Π.Κ.Μ), σύμφωνα με τα πορίσματα των μελετών που εκπόνησαν οι δύο αρμόδιες ομάδες εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, οι οποίες παρουσιάστηκαν χτες Τρίτη, σε ημερίδα σχετικής θεματολογίας του Τμήματος.

Το «παρών» στην ημερίδα έδωσαν ο περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, **Ηλίας Λιακόπουλος**, η βουλευτής του Συνασπισμού, **Ασημίνα Ξηροτύρη**, ο σύμβουλος της υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, **Κωνσταντίνος Καϊσερλής**, ο νομάρχης Θεσσαλονίκης, **Παναγιώτης Ψωμιάδης** και ο δήμαρχος, **Βασίλης Παπαγεωργόπουλος**, καθώς επίσης και εκπρόσωποι των ΟΤΑ και των παραγωγικών φορέων της Περιφέρειας.

Όπως προέκυψε στη διάρκεια της ημερίδας, **οι οικονομικές απαιτήσεις για τα έργα περιβάλλοντος έχουν υποτιμηθεί**, με αποτέλεσμα όλες οι ελπίδες χρηματοδότησης να εναπόκεινται στο Ταμείο Συνοχής. Πρόσθετο «αγκάθι» αποτελούν οι αστοχίες και οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή του Περιφερειακού Σχεδιασμού για τα στερεά απόβλητα, η πρώτη φάση του οποίου ολοκληρώθηκε ήδη στους επτά νομούς της Κεντρικής Μακεδονίας, αφήνοντας ωστόσο «εκτός νυμφώνος» σημαντικές κατηγορίες αποβλήτων και έργων. Κατά συνέπεια, οι καταστάσεις επιβάλλουν να επικαιροποιηθεί άμεσα ο σχετικός σχεδιασμός και να επισπευσθούν όλες οι διαδικασίες.

Ενδεικτικό των υφιστάμενων αδυναμιών είναι και το γεγονός ότι **από τα έργα στερεών αποβλήτων που προβλέπουν οι κατά τόπους νομαρχιακοί σχεδιασμοί στην Κεντρική Μακεδονία, μόνο το 3% έχει ήδη υλοποιηθεί**, το 29% βρίσκεται σε φάση είτε χρηματοδοτικής έγκρισης είτε υλοποίησης τευχών δημοπράτησης, το 5% τελεί υπό διαδικασία χωροταξικών ή περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων και για το 63% (έργα ύψους 165,59 εκατ. ευρώ) δεν υπάρχουν ούτε καν οι απαιτούμενες μελέτες σχεδιασμού.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Σάκης Τζακόπουλος**, πρόττεινε να προχωρήσει η **συγκρότηση και άμεση λειτουργία ενός Μηχανισμού Τεχνικής Υποστήριξης με περιφερειακή δομή. Το εν λόγω όργανο θα έχει ως στόχο να επεξεργασθεί και να καθιερώσει κοινές τεχνικές προδιαγραφές** για τον καλύτερο σχεδιασμό, την υλοποίηση, τη λειτουργία, τον έλεγχο και τη συντήρηση των έργων και εγκαταστάσεων διαχείρισης και επεξεργασίας στερεών αποβλήτων στην Π.Κ.Μ.

Επιπλέον, προκειμένου το σημερινό δυσμενές σκηνικό να αλλάξει, ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ εισηγήθηκε να ληφθούν **επτά άμεσα μέτρα** για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Κεντρική Μακεδονία. **Πρώτον**, να επικαιροποιηθεί ο σχεδιασμός σε επίπεδο περιφέρειας, **δεύτερον**, να αποσαφηνιστεί το ύψος των κονδυλίων που αναλογούν σε αυτή, **τρίτον**, να εντατικοποιηθεί η εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών διαχείρισης, **τέταρτον**, να υποβληθούν προτάσεις χρηματοδότησης σε επίπεδο Π.Κ.Μ, **πέμπτον**, να επιλεγούν μονάδες επεξεργασίας και ενεργειακής αξιοποίησης στερεών αποβλήτων σε περιφερειακό επίπεδο, **έκτον**, να κατασκευαστούν σταθμοί μεταφόρτωσης και **έβδομον**, να αποκατασταθούν οι παλαιοί χώροι εναπόθεσης απορριμμάτων.

Όσον αφορά τα υγρά απόβλητα, σοβαρότατες ανησυχίες προκαλούν, σύμφωνα με τον κ.Τζακόπουλο, η καθυστερημένη υλοποίηση των σχετικών νομαρχιακών σχεδίων και η ανεπάρκεια πόρων, ιδιαίτερα στο εθνικό και περιφερειακό επιχειρησιακό σχέδιο του Γ' ΚΠΣ. Για να μπει «φρένο» στις καθυστερήσεις, το ΤΕΕ/ΤΚΜ προτείνει μεταξύ άλλων- να κατηγοριοποιηθούν οι επιλογές και οι προτεραιότητες, να προχωρήσει η συντονισμένη διεκδίκηση και εξασφάλιση

πιστώσεων και να δοθεί προτεραιότητα στα δίκτυα αποχέτευσης σε βεβαρημένες περιοχές.

Στο μεταξύ, **μέσα στον Ιούνιο θα λειτουργήσει το ειδικό σώμα ελεγκτών περιβάλλοντος για τα στερεά απόβλητα**, όπως επεσήμανε ο σύμβουλος της υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, **Κωνσταντίνος Κάϊσερλής**. Παράλληλα, τόνισε ότι ο προγραμματισμός στην Κεντρική Μακεδονία κινείται πλέον προς τη σωστή κατεύθυνση, αν και είναι απαραίτητο να καλυφθούν οι νομοί Ημαθίας και Σερρών. Κατά τον χαιρετισμό της στην εκδήλωση, η βουλευτής του ΣΥΝ, **Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη**, ζήτησε από τους ίδιους τους πολίτες να συνειδητοποιήσουν ότι η ολοκληρωμένη διαχείριση μπορεί να αποδώσει ανταποδοτικά οφέλη, ενώ κάλεσε την κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της, δίνοντας κίνητρα, εγγυήσεις και πόρους. Από την πλευρά του, ο περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, **Ηλίας Λιακόπουλος**, επεσήμανε ότι **στόχος της περιφέρειας είναι να δημιουργήσει σε κάθε νομό έναν ΧΥΤΑ και σταθμούς μεταφόρτωσης**. Ο ίδιος παραδέχτηκε πάντως ότι χρειάζονται και άλλοι πόροι.

Οι δύο μελέτες

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι δύο μελέτες που παρουσίασαν οι αρμόδιες ομάδες εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, οι οποίες συγκροτήθηκαν από το Τμήμα, όταν διαπιστώθηκε η αδυναμία των έργων του Γ' ΚΠΣ να καλύψει τις ανάγκες σε έργα περιβάλλοντος, αλλά και η απουσία αποτελεσματικής πολιτικής στην Π.Κ.Μ. Ειδικότερα, όπως προέκυψε από τη μελέτη για στα στερεά απόβλητα, την οποία παρουσίασε ο δρ μηχανολόγος μηχανικός Γεώργιος Περκουλίδης, **οι ανάγκες διαχείρισης στερεών αποβλήτων στην Κεντρική Μακεδονία καλύπτονται κατά 10,5% από ΧΥΤΑ, κατά 50% από χώρους ελεγχόμενης ταφής και κατά 39,5% από τόπους ανεξέλεγκτης διάθεσης**. Αξίζει να σημειωθεί ότι **δεν υπάρχει καμία μονάδα επεξεργασίας-εκτροπής στερεών αποβλήτων στη συγκεκριμένη Περιφέρεια**.

Σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των νομαρχιακών σχεδιασμών προκάλεσε η μη θεσμοθέτηση των φορέων διαχείρισης έργων, ενώ «πληγή» αποτέλεσε και το γεγονός ότι δεν αποσαφηνίστηκε από το κράτος το ύψος των κονδυλίων το οποίο αναλογούσε στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ). Έτσι, όπως επισημαίνει η ομάδα εργασίας, το συνολικό κόστος των έργων που προκύπτει από τους νομαρχιακούς σχεδιασμούς αγγίζει τα **262.000.000 ευρώ** για Π.Κ.Μ, χωρίς να περιλαμβάνει αγροτικά και κτηνοτροφικά απόβλητα.

Σχετικά μεγάλη καθυστέρηση παρατηρείται στο «μέτωπο» των υγρών αποβλήτων, όσον αφορά τα έργα που πρέπει να έχουν παραδοθεί μέχρι τις 31/12/2005. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ομάδα εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **μέχρι το τέλος του 2005 απαιτείται να κατασκευαστούν 41 καινούριες μονάδες και να γίνει επέκταση σε 10 υφιστάμενες. Αντίστοιχα, σε 61 οικισμούς απαιτείται να κατασκευαστεί το αποχετευτικό δίκτυο και σε 39 να ολοκληρωθεί το υφιστάμενο δίκτυο αγωγών**.

Το συνολικό κόστος των έργων αυτών εκτιμάται περίπου σε **345 εκατ. ευρώ** που κατανέμεται σε **132 εκ. ευρώ** για τα αποχετευτικά δίκτυα και σε **213 εκατ. ευρώ** για τις μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, όπως τόνισε ο χημικός μηχανικός **Πέτρος Σαμαράς**, που παρουσίασε τη μελέτη. Από την κατανομή των απαιτούμενων έργων στις διάφορες περιοχές φαίνεται ότι **τα περισσότερα έργα και η μεγαλύτερη χρηματοδότηση συγκεντρώνονται στο Νομό Θεσσαλονίκης** (190,495 εκατ. ευρώ, έναντι 41,9 εκατ, στον αμέσως επόμενο νομό, που είναι αυτός της Πιερίας). Επιπλέον, κατά την εκπόνηση της μελέτης, διαπιστώθηκε πως **σε ορισμένες περιοχές έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή Μονάδων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΜΕΛ), οι οποίες όμως δεν λειτουργούν καθόλου ή υπολειτουργούν**, λόγω έλλειψης ή μη ολοκλήρωσης των αποχετευτικών έργων.

Τέλος, τις προτεραιότητες που τίθενται στην Κεντρική Μακεδονία παρουσίασαν οι εκπρόσωποι της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (ΔΙΠΕΧΩ) της Π.Κ.Μ, κύριοι **Μπελενιώτης** και **Νάκος**. Αναφερόμενος στα υγρά απόβλητα, ο κ.Μπελενιώτης επεσήμανε ότι «αν και η υλοποίηση όλων των απαιτούμενων έργων

ως το τέλος του 2005 φαίνεται ότι δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, σίγουρα όμως στην περιφέρεια προχωράμε σταδιακά στην υλοποίηση των απαιτούμενων έργων για τη μικρότερη δυνατή απόκλιση μας από τα χρονοδιαγράμματα». Από την πλευρά του, ο κ.Νάκος τόνισε ότι το σημερινό σκηνικό στο μέτωπο της διαχείρισης στερεών αποβλήτων, επιβάλλει ως βασικό προαπαιτούμενο την κάλυψη του συνόλου της Κεντρικής Μακεδονίας με δίκτυο ΧΥΤΑ και ΣΜΑ. Βάσει μελέτης της ΔΙΠΕΧΩ, **ο ενδεικτικός προϋπολογισμός των απαιτούμενων έργων στην περιφέρεια ·πλην νομού Θεσσαλονίκης- υπολογίζεται σε 72,2 έως 78,2 εκατ. ευρώ για το διάστημα 2005-2010.** «Σήμερα, τα στοιχεία για τους ΟΤΑ και τις κοινωνίες, ώστε να μην υπάρξουν μαύρες τρύπες, είναι δύο: να ευαισθητοποιηθούν οι πολίτες ώστε να συμμετάσχουν ενεργά στη διαχείριση απορριμμάτων και να εξασφαλιστεί η ορθολογική και οικονομικά βιώσιμη λειτουργία των φορέων διαχείρισης», κατέληξε.

Στο μεταξύ, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασαν οι εργασίες του β μέρους της εκδήλωσης, στη διάρκεια του οποίου έγινε γόνιμος διάλογος για τα θέματα που άπτονται της διαχείρισης των αποβλήτων στην ΠΚΜ, τόσο μεταξύ των παρευρισκόμενων εκπροσώπων της πολιτείας και των ΟΤΑ, όσο και ανάμεσα στους συμμετέχοντες φορείς. Στη διάρκεια αυτής της ενότητας, όλοι οι ομιλητές συνεχάρησαν το ΤΕΕ/ΤΚΜ για την πρωτοβουλία διοργάνωσης της εκδήλωσης, υπογραμμίζοντας τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τέτοιες ημερίδες για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και τη σφαιρικότερη αντιμετώπιση της κατάστασης.

Κατά την τοποθέτησή του, ο νομάρχης Θεσσαλονίκης, **Παναγιώτης Ψωμιάδης**, γνωστοποίησε ότι συντάσσεται νομαρχιακό σχέδιο και για τα υγρά απόβλητα και διαβεβαίωσε ότι, παρά την έλλειψη προσωπικού, οι αρμόδιες υπηρεσίες της νομαρχίας καταβάλουν προσπάθειες για επαρκείς ελέγχους στην ποιότητα και τη λειτουργία των υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Ο ίδιος υπογράμμισε τα προβλήματα διαχείρισης των απορριμμάτων του ΝΑ τομέα Θεσσαλονίκης και έθιξε το φλέγον θέμα της διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων, κάνοντας παράλληλα λόγο για ολιγωρία της κεντρικής διοίκησης. Από την πλευρά του, ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης, **Βασίλης Παπαγεωργόπουλος**, ζήτησε να επεκταθεί σε όλο τον νομό η αρμοδιότητα του Συνδέσμου ΟΤΑ Μείζονος Θεσσαλονίκης, ενώ υπογράμμισε το θέμα της ανεπάρκειας πόρων, δεδομένου ότι, όπως είπε, **διατίθεται μόνο το 1/10 των χρημάτων, που απαιτούνται π.χ, για την αποκατάσταση των χωματερών.** Ο ίδιος αναφέρθηκε στην εκστρατεία ενημέρωσης πολιτών για θέματα απορριμμάτων που έχει ξεκινήσει ο δήμος, ενώ απέδωσε ευθύνες για ολιγωρία στην κεντρική διοίκηση και συγκεκριμένα στο ΥΠΕΧΩΔΕ.

Όσον αφορά το θέμα του επιμερισμού ευθυνών για το αρνητικό σημερινό τοπίο στη διαχείριση των απορριμμάτων, ο κ.Καϊσερλής, ορμώμενος από την τοποθέτηση του δημάρχου Θεσσαλονίκης, Βασίλη Παπαγεωργόπουλου, αλλά και από το μείζον θέμα που έχει ανακύψει στην Αττική, τόνισε ότι **πολιτεία και ΟΤΑ πρέπει να συνεργαστούν και όχι να δημιουργούν μέτωπα.** Παράλληλα, **επέρριψε μέρος των ευθυνών για την κατάσταση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση,** στοιχειοθετώντας τη θέση του με αναφορά στο παράδειγμα του σύγχρονου ΧΥΤΑ της Κατερίνης (στον οποίο αρνούνται να στείλουν τα απορρίμματα οι άλλοι δήμοι), αλλά και στη μη χωροθέτηση του χώρου υποδοχής των απορριμμάτων της ΝΑ Θεσσαλονίκης. Πάντως **αναγνώρισε ότι στο Νομό Θεσσαλονίκης έχει γίνει σοβαρή δουλειά και τόνισε την ανάγκη ξεκάθαρων ευθυνών και αρμοδιοτήτων.**

Το "κλείσιμο" των εργασιών της εκδήλωσης έκανε ο πρόεδρος της Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Σωκράτης Φάμελλος**, που είχε και την ευθύνη της διοργάνωσης. Αναφερόμενος στα στερεά αστικά απόβλητα, τόνισε ότι **οι ΧΥΤΑ δεν είναι η λύση, αλλά μόνο τμήμα αυτής και** πρόσθεσε ότι πρέπει να προσδιοριστεί πως επιμερίζεται το κόστος για τη διαχείρισή τους. Ο κ.Φάμελλος ζήτησε επίσης **να μην εξαιρεθεί το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης από τη συγκρότηση του Περιφερειακού Σχεδίου**, ενώ συνόψισε τη σοβαρή ανησυχία του ΤΕΕ για τη χρηματοδότηση των έργων. Στο πλαίσιο των δικών του αρμοδιοτήτων, το ΤΕΕ/ΤΚΜ θα δώσει συνέχεια στο θέμα, με ειδικές ημερίδες για τη διαχείριση των αστικών απορριμμάτων στους ΟΤΑ, τα ενεργειακά θέματα των απορριμμάτων, τα επικίνδυνα απόβλητα κτλ.

Τοποθετήσεις πραγματοποιήσαν επίσης ο Δήμαρχος Κιλκίς Δ. Τερζίδης, οι πρόεδροι του Συνδέσμου ΟΤΑ Μείζονος Θεσσαλονίκης, Γ. Ζουρνάς, της ΕΥΑΘ Παγίων, Σ.Πρέντζας, του συνδέσμου ΟΤΑ Ημαθίας κ. Δάλλας, της ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΕ, Σ. Κουγιάμης και του Συνδέσμου Εργοληπτών και Μελετητών Εργων Περιβάλλοντος, Γ.Γκανάτσιος και. Επίσης, παρεμβάσεις ο διευθυντής της ΔΙΠΕΧΩ Κ.Μακεδονίας, Βασίλης Ιατρίδης και ο Βαγγέλης Βιδάλης, στέλεχος της Διαχειριστικής Αρχής του ΠΕΠ Κ. Μακεδονίας, καθώς επίσης και οι πρόεδροι της νομαρχιακής επιτροπής Ημαθίας